

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

*Коди тематичних рубрик 19.51.31.03
19.41 19.01.07 19.01.09 19.01.11
(Рубрикатор ДК 022:2008)*

УДК 070:655

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

 Юрій ХАЛАВКА

« 28 » січня 2025 р.

ТЕМАТИЧНА КАРТКА

Назва науково-дослідної роботи

Медіа та видавнича справа в умовах трансформацій: історія, виклики, тренди та етичні стандарти

Media and publishing in the conditions of transformations: history, challenges, trends and ethical standards

Назва пріоритетного тематичного напрямку наукових досліджень і науково-технічних розробок

Фундаментальні дослідження з актуальних проблем видавничої галузі та соціальних комунікацій

Кафедра журналістики

Науковий керівник

Доктор наук з соц.комунікацій, доц. Любов Василик

Liubov Vasylyk

Термін виконання роботи 01.01.2025 - 31.12.2029 рр.

Об'єкт НДР: Медійна та видавнича галузь України в умовах глобальних криз і безпекових загроз.

Предмет НДР: Забезпечення стійкості медійної системи та якості журналістики в умовах російсько-української війни та глобальної нестабільності.

Мета роботи (українською та англійською мовами) і завдання

Системне вивчення проблем функціонування медійно-видавничого простору України в умовах сучасних трансформацій, російської агресії, зростання глобальної нестабільності та викликів, пов'язаних з розвитком цифрових технологій, питаннями достовірності, дезінформації, поляризації суспільства та захисту медійних стандартів. Вироблення на основні отриманих наукових результатів актуальних науково-практичних рекомендацій для медій.

Завдання

- виокремити в інформаційному просторі безпекові загрози та визначити основні виклики для розвитку української державності, породжені зростанням глобальної нестабільності та конфліктності, дослідити способи розпізнавання дезінформації та фейків у медіа, впливу пропаганди на інформаційну безпеку України;
- вивчити виклики, пов'язаних із застосуванням інноваційних технологій у журналістиці, зокрема, з використанням штучного інтелекту для створення контенту, оцінити переваги та недоліки нових медійних технологій;
- дослідити дотримання стандартів журналістики та викликів, пов'язаних з поширенням контенту кросмедійними соціальними платформами та виробити на основні отриманих наукових результатів актуальні науково-практичні рекомендації для медій;
- проаналізувати діяльність української журналістики в умовах війни та простежити її вплив на політично-суспільні процеси в державі;
- вивчити становище локальних медій, історичні аспекти преси та дослідити тренди видавничої галузі.

The goal of the research:

A systematic study of the problems of the functioning of the media and publishing space of Ukraine in the conditions of modern transformations, Russian aggression, the growth of global instability and challenges related to the development of digital

technologies, issues of credibility, misinformation, polarization of society and protection of media standards. Production of relevant scientific and practical recommendations for the media based on the main scientific results obtained.

Main tasks:

- to single out security threats in the information space and identify the main challenges for the development of Ukrainian statehood, caused by the growth of global instability and conflict, to investigate methods of recognizing disinformation and fakes in the media, the influence of propaganda on the information security of Ukraine;
- to study the challenges associated with the application of innovative technologies in journalism, in particular, with the use of artificial intelligence to create content, to assess the advantages and disadvantages of new media technologies;
- to investigate the observance of journalism standards and challenges related to the distribution of content by cross-media social platforms and to develop relevant scientific and practical recommendations for the media based on the main scientific results obtained;
- to analyze the activity of Ukrainian journalism in the conditions of war and trace its influence on political and social processes in the state;
- study the situation of local media, historical aspects of the press and research the trends of the publishing industry.

Анотація

(українською та англійською мовами)

Реалії російсько-української війни та зростання глобальних безпекових викликів створили безпрецедентно складні умови для розвитку медій та видавничої галузі. Журналістика функціонує в умовах трансформацій, російської агресії, зростання глобальної нестабільності та викликів, пов'язаних з розвитком цифрових технологій. Зростають питання щодо достовірності інформації, дезінформації, фейків, якості дотримання медійних

стандартів. У таких умовах значно зростає важливість вивчення можливостей і дисфункцій інформаційної системи, загроз демократичним процесам у нашій державі, ресурсів формування стійкості медійного простору, забезпечення його ефективного функціонування. На аналіз цих питань та розробку науково-практичних рекомендацій будуть спрямовані зусилля науковців кафедри журналістики ЧНУ імені Юрія Федьковича в період виконання кафедральної теми. Отримані наукові та науково-практичні результати планується висвітлювати у вигляді публікацій в українських та міжнародних фахових виданнях. Плануються доповіді на міжнародних та українських наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, вебінарах, воркшопах.

Abstract

The realities of the Russian-Ukrainian war and the growth of global security challenges have created unprecedentedly difficult conditions for the development of the media and the publishing industry. Journalism functions in the conditions of transformations, Russian aggression, increasing global instability and challenges related to the development of digital technologies. Questions regarding the reliability of information, disinformation, fakes, and the quality of compliance with media standards are growing. In such conditions, the importance of studying the possibilities and dysfunctions of the information system, threats to democratic processes in our country, resources for the formation of the stability of the media space, and ensuring its effective functioning increases significantly. The efforts of the scientists of the Department of Journalism of the Yuriy Fedkovich National University during the implementation of the departmental theme will be directed at the analysis of these issues and the development of scientific and practical recommendations. The obtained scientific and scientific-practical results are planned to be covered in the form of publications in Ukrainian and international specialized publications. Reports are planned at international and Ukrainian scientific and scientific-practical conferences, seminars, webinars, workshops.

Показники очікуваних результатів

Аналітичні документи, розробка науково-практичних рекомендацій для медій, організація та проведення наукових і науково-практичних конференцій, семінарів, медіатренінгів та інших заходів, видання наукових публікацій. Зокрема участь у роботі 30 міжнародних та 20 всеукраїнських конференцій. Публікація 52 наукових статей, в тому числі 40 у фахових виданнях, і 12 – у журналах, зареєстрованих у міжнародно визнаних наукометричних базах. Проведення щорічної наукової конференції «Українські та світові медіа під час повномасштабного вторгнення рф: нові вимоги та виклики», інших наукових і науково-практичних заходів.

Кількість показників, запланованих по роках

1.	Статті у журналах, що входять до науково-метричних баз даних WoS, Scopus або Index Copernicus (для гуманітарного та соціоекономічного напрямів)	12
2.	Статті у закордонних журналах, що не увійшли до п.1.	20
3.	Статті у журналах, що входять до переліку фахових видань України та мають ISSN	20
4.	Тези доповідей у матеріалах міжнародних конференцій, що будуть опубліковані у закордонних виданнях мовами країн, що входять до ОЕСР, або офіційними мовами Європейського Союзу та індексуються науково-метричними базами даних WoS або Scopus (Index Copernicus для соціо-гуманітарних наук)	20
5.	Тези доповідей у матеріалах міжнародних та Всеукраїнських конференцій	50
6.	Охоронні документи	-
7.	Монографії або розділи монографій, що будуть опубліковані в українських виданнях	5
8.	Монографії або розділи монографій, що будуть опубліковані у закордонних виданнях мовами країн, що входять до ОЕСР, або офіційними мовами Європейського Союзу	5
9.	Буде впроваджено наукові або науково-практичні результати НДР шляхом укладання господарчих договорів, грантових угод	-
10.	Буде захищено дисертації: кандидата наук (доктора філософії) доктора наук	-
11.	Захист кваліфікаційних робіт <i>перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівень вищої освіти</i>	166

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН РОБОТИ

№ n/n	Зміст етапу	Термін виконання	Очікувані результати (зазначити конкретні наукові результати) Звітна документація (кількість запланованих публікацій, захистів, отриманих охоронних документів, звіт)
1.	Методологічні основи та дослідницький інструментарій вивчення викликів, пов'язаних із застосуванням інноваційних технологій у журналістиці.	2025 рік	<p><i>Науковий результат</i> <i>Аналіз методологічних засад вивчення функціонування медій та видавничої галузі України в умовах глобальних викликів і загроз, впливу російської-української війни на національну державність та її стійкість.</i> <i>Впровадження отриманих результатів у освітній процес підготовки журналістів.</i> <i>Науково-дослідна робота студентів у межах виконання дипломних досліджень, апробація результатів досліджень викладачів і студентів (публікація тез, статей, участь у конференціях, конкурсах тощо).</i> <i>Звітна документація:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • статті у журналах, що входять до науково-метричних баз – 2; • статті у закордонних журналах – 1; • статті у фахових виданнях – 4; • тези доповідей – 6; • охоронні документи –; • монографії або розділи – 8 д.а.; • захищено дисертацій –;

			<ul style="list-style-type: none"> • захист кваліфікаційних робіт – 35; • подано на конкурс проєктів або грантів - . <p>Інформаційний звіт. Проведення щорічної наукової конференції «Українські та світові медіа під час повномасштабного вторгнення рф: нові вимоги та виклики».</p>
2.	Дослідження стандартів журналістики та викликів, пов'язаних з поширенням контенту соціальними платформами.	2026 рік	<p><i>Науковий результат: нові знання щодо дотримання стандартів журналістики, якості контенту, ризиків поширення інформації неінституціалізованими кросмедійними платформами.</i></p> <p><i>Впровадження отриманих результатів у навчальний процес, а також в інформаційну діяльність суб'єктів медіапростору.</i></p> <p><i>Звітна документація:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • статті у журналах, що входять до науково-метричних баз - 2; • статті у закордонних журналах - 1; • статті у фахових виданнях - 4; • тези доповідей - 12; • охоронні документи - ; • монографії або розділи - 2; • захищено дисертацій – ; - захист кваліфікаційних робіт - 34; • подано на конкурс проєктів або грантів – 1. <p>Інформаційний звіт. Проведення щорічної наукової конференції «Українські та світові медіа під час повномасштабного вторгнення рф: нові вимоги та виклики». Проведення медіамоніторингу друкованих та онлайн-медіа, телеграмканалів.</p>

			<i>Підготовка моніторингових звітів з рекомендаціями для медій.</i>
3.	Розпізнавання дезінформації та фейків. Дослідження впливу пропаганди на інформаційну безпеку України (медіаграмотність).	2027 рік	<p><i>Узагальнення ризиків поширення проросійських меседжів та фейків у медіа. Впровадження отриманих результатів у навчальний процес та у систему громадянської освіти регіон (медіаграмотність), а також в інформаційну діяльність суб'єктів медіапростору.</i></p> <p><i>Науковий результат полягає у виокремленні та систематизації основних рекомендацій для медіа в площині захисту інформаційного простору від пропаганди. Отримані результати будуть впровадженні у навчальний процес, використані у НДРС, представлені на всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях та семінарах, інших наукових та науково-практичних заходах.</i></p> <p><i>Звітна документація:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>· статті у журналах, що входять до науково-метричних баз - 2;</i> <i>· статті у закордонних журналах - 1;</i> <i>· статті у фахових виданнях – 6;</i> <i>· тези доповідей - 10;</i> <i>· охоронні документи - ;</i> <i>· монографії або розділи - 2;</i> <i>· захищено дисертацій – ;</i> <i>- захист кваліфікаційних робіт - 34;</i> <i>· подано на конкурс проєктів або грантів – 1.</i> <p><i>Інформаційний звіт.</i></p> <p><i>Розробка серії тренінгів з медіаграмотності для різних цільових аудиторій.</i></p>

4.	Аналіз журналістики війни та особливостей роботи журналістів, які працюють у кризових умовах, психологічна підтримка медійників.	2028 рік	<p><i>Науковий результат: нові знання щодо дослідження функціонування медій в умовах війни, інституціоналізації окремих журналістських професій (фіксер). Отримані наукові та науково-практичні результати будуть впроваджуватися у навчальний процес, а також у науково-дослідницьку роботу студентів. Вони будуть поширюватися і апробуватися на міжнародних і національних наукових і науково-практичних заходах. Зокрема конференціях і семінарах, а також на систематичних комунікативних заходах, які самостійно або у взаємодії з медіа та різними інституціями організовуватиме кафедра. Буде видано навчальний посібник "Журналістика в умовах війни".</i></p> <p><i>Звітна документація:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> · статті у журналах, що входять до науково-метричних баз - 2; · статті у закордонних журналах - 1 ; · статті у фахових виданнях - 5; · тези доповідей - 10; · охоронні документи - ; · монографії або розділи – 2; · захищено дисертацій – ; - захист кваліфікаційних робіт - 45; · подано на конкурс проєктів або грантів – 1. <p><i>Інформаційний звіт.</i></p>
5.	Вивчення історії локальних медій та трендів видавничої галузі	2029 рік	<p><i>Науковий результат: будуть розроблені та надіслані для медіа підсумкові рекомендації, спрямовані на посилення стійкості та відпірності до</i></p>

		<p>безпекових загроз і деструктивних зовнішніх і внутрішніх впливів. Підготовка підсумкових наукових публікацій, в тому числі у вигляді узагальнюючої результату дослідження монографії, а також наукових статей в престижних наукових журналах. Отримані наукові результати будуть впроваджені в навчальний процес, в НДРС для студентів, які навчаються за ОП кафедри журналістики. Звітна документація:</p> <ul style="list-style-type: none"> · статті у журналах, що входять до науково-метричних баз - 2; · статті у закордонних журналах - 1; · статті у фахових виданнях - 4; · тези доповідей - 10; · охоронні документи -; · монографії або розділи - 2; · захищено дисертацій –; - захист кваліфікаційних робіт - 35; · подано на конкурс проєктів або грантів –. <p>Заключний науковий звіт.</p>
--	--	--

Науковий керівник _____

Василик Л.Є.

Рішення Ученої ради філологічного факультету від „__” _____

2025 р., протокол № 5 від 22.01.2025.

Голова ради _____

Редьква Я.П.